

जून ते जुलै, २०२३ या कालावधीत अतिवृष्टीमुळे व पुरामुळे पायाभूत सुविधांच्या नुकसानीकरिता मदत देण्यासाठी निधी वितरीत करणेबाबत (पावसाळी हंगाम २०२३ आदेश क्र.५)...

महाराष्ट्र शासन
महसूल व वन विभाग
शासन निर्णय क्रमांक : सीएलएस-२०२३/प्र.क्र.२६१/म-३
मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२
दिनांक : ०१ डिसेंबर, २०२३.

वाचा :१) शासन निर्णय, महसूल व वन विभाग क्र.सीएलएस-२०२३/प्र.क्र.३४९/म-३, दि.२७.०३.२०२३
२) विभागीय आयुक्त, नागपूर यांचे पत्र क्र.मशा-७(५)/नै.आ.व्य./कावि-३३७/२०२३,
दि.२५.०९.२०२३

प्रस्तावना:-

अतिवृष्टी, पूर व चक्रीवादळ या सारख्या नैसर्गिक आपत्तीमुळे शेतीपिकांचे नुकसान झाल्यास पुढील हंगामामध्ये उपयोगी पडावे याकरिता शेतकऱ्यांना निविष्ठा अनुदान (Input subsidy) स्वरूपात एका हंगामात एक वेळेस याप्रमाणे राज्य आपत्ती प्रतिसाद निधीमधून विहित दराने मदत देण्यात येते. तसेच, राज्य आपत्ती प्रतिसाद निधीच्या इतर मान्य बाबींकरिता देखील विहित दराने मदत देण्यात येते. शासन निर्णय, महसूल व वन विभाग क्र.सीएलएस-२०२२/प्र.क्र.३४९/म-३, दि.२७.०३.२०२३ अन्वये अतिवृष्टी, पूर यासारख्या नैसर्गिक आपत्तीमुळे राज्यात विविध जिल्ह्यात होणाऱ्या शेतीपिकांच्या नुकसानीकरिता व इतर नुकसानीकरिता बाधितांना मदत प्रदान करण्यास शासनाची मान्यता देण्यात आली आहे.

चंद्रपूर जिल्ह्यात माहे जून व जुलै, २०२३ मध्ये अतिवृष्टी व पूर परिस्थितीमुळे रस्ते, इमारती व इतर मालमत्तेच्या झालेल्या नुकसानीकरिता मदत देण्यासाठी रु.९६४.०७ लक्ष इतक्या रक्कमेचा निधी मागणी प्रस्ताव विभागीय आयुक्त, नागपूर यांनी शासनास सादर केला आहे

शासन निर्णय:

चंद्रपूर जिल्ह्यात माहे जून व जुलै, २०२३ मध्ये अतिवृष्टी व पूर परिस्थितीमुळे रस्ते, इमारती व इतर मालमत्तेच्या झालेल्या नुकसानीकरिता संदर्भाधीन क्र.१ येथील शासन निर्णयान्वये निश्चित केलेल्या निकषानुसार व दरानुसार मदत देण्यासाठी खालीलप्रमाणे रु.९६४.०७ लक्ष (अक्षरी रुपये नऊ कोटी चौसष्ट लक्ष सात हजार फक्त) इतका निधी वितरीत करण्यास शासनाची मंजूरी देण्यात येत आहे.

अ. क्र.	विवरण	कामाची व्याप्ती	राज्य आपत्ती प्रतिसाद निधीच्या दराने मागणी (रुपये लक्ष)
१	क्षतीग्रस्त रस्त्यांची दुरुस्ती	६२४.२७ कि.मी.	६२४.२७
२	क्षतीग्रस्त पुलांचे पुर्नबांधकाम	४१	२४.६०
३	क्रॉस ड्रेनेज वर्क्स	३०२	१८१.२०
४	लघु पाटबंधारे योजना	६७	१३४.००
एकूण			९६४.०७

२. कार्यासन म-११ यांनी हा निधी विभागीय आयुक्त, नागपूर यांच्यामार्फत चंद्रपूर जिल्ह्याकरिता वितरीत करावा.

३. वरील निधी खर्च करताना संदर्भाधीन सर्व शासन निर्णयातील सुचनांचे व निकषांचे काटेकोरपणे पालन करण्यात यावे. ज्या प्रयोजनासाठी निधी मंजूर करण्यात आला आहे त्याच प्रयोजनासाठी सदर निधी खर्च करण्यात यावा. राज्य आपत्ती प्रतिसाद निधीच्या निकषामध्ये न बसणाऱ्या बाबींकरिता संबंधित विभागांना मदत वितरीत करण्यात येऊ नये व मदतीची ही रक्कम शासन जमा करण्यात यावी. ही मदत देताना केंद्र शासनाने चक्रीवादळ, पूर इत्यादी नैसर्गिक आपत्तीकरिता विहित केलेल्या अटी व शर्तीची पूर्तता होत असल्याची खात्री सर्व संबंधितांनी करावी. तसेच राज्य शासनाने घोषित केलेल्या अतिवृष्टी या नैसर्गिक आपत्तीकरिता अतिवृष्टीच्या निकषानुसार मंडळामध्ये २४ तासात ६५ मि.मी.पेक्षा जास्त नोंद झालेली असल्यास ही मदत अनुज्ञेय राहिल.मात्र, ज्या ठिकाणी पूर आलेला असेल त्या ठिकाणी अतिवृष्टीचा निकष लागू राहणार नाही.

४. मदत वाटपाची कार्यवाही पुर्ण झाल्यानंतर मदतीचा तपशील जिल्ह्यांच्या संकेतस्थळावर प्रसिध्द करण्यात यावा. या सर्व सूचनांची अंमलबजावणी करण्याची जबाबदारी संबंधित जिल्हाधिकारी यांची राहिल.

५. सदर निधीतून करण्यात येत असलेल्या खर्चाचे लेखे निधी आहरित करण्यात येणाऱ्या कार्यालयाच्या स्तरावर ठेवण्यात यावे व करण्यात आलेल्या खर्चाचा कोषागार कार्यालये व महालेखापाल कार्यालयाशी त्रैमासिक ताळमेळ घेण्यात यावा. राज्य आपत्ती प्रतिसाद निधीमधून तसेच राज्य शासनाच्या निधीमधून उपलब्ध करून दिलेला उपरोक्त निधी खर्ची पडल्यानंतर तातडीने निधीची उपयोगिता प्रमाणपत्रे संबंधितांकडून प्राप्त करून घेवून एकत्रितरित्या शासनास सादर करण्याची जबाबदारी विभागीय आयुक्त यांची राहिल.

६. वरील प्रयोजनासाठी “मागणी क्र.सी-६, प्रधान लेखाशीर्ष २२४५, नैसर्गिक आपत्तीच्या निवारणासाठी अर्थसहाय- ०२ पुर- चक्रीवादळे इत्यादी -१०१, अनुग्रह सहाय्य - (९१) राज्य आपत्ती प्रतिसाद निधीच्या मानकानुसार खर्च - (९१) (०६) नैसर्गिक आपत्तीमुळे अनुज्ञेय विभागातील आपत्तीग्रस्त पायाभूत सुविधांच्या तातडीच्या स्वरूपाच्या दुरुस्ती/पुर्नस्थापनेसाठी खर्च (अनिवार्य) - ३१, सहाय्यक अनुदाने (वेतनेतर) (२२४५ २४६१)” या लेखाशिर्षाखाली चालू वर्षी उपलब्ध करून दिल्या जाणाऱ्या निधीमधून खर्च करण्यात यावा.

७. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक क्रमांक २०२३१२०११४४४५४८४१९ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(संजय औ. धारूरकर)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा.मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव,मंत्रालय,मुंबई,
२. मा.उपमुख्यमंत्री (गृह) यांचे सचिव,मंत्रालय,मुंबई

३. मा.उपमुख्यमंत्री (वित्त व नियोजन) यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई
४. मा. विरोधी पक्षनेता, विधानपरिषद/विधानसभा, महाराष्ट्र विधानभवन, मुंबई
५. मा. मंत्री (मदत, पुनर्वसन व आपत्ती व्यवस्थापन) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
६. विधानमंडळाचे सर्व सन्माननीय सदस्य,
७. अपर मुख्य सचिव (वित्त), मंत्रालय, मुंबई,
८. विभागीय आयुक्त, नागपूर
९. जिल्हाधिकारी, चंद्रपूर
१०. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) १/२, महाराष्ट्र, मुंबई/नागपूर,
११. महालेखापाल (लेखा परिक्षा) १/२, महाराष्ट्र, मुंबई/नागपूर,
१२. संचालक, लेखा व कोषागारे, मुंबई
१३. जिल्हा कोषागार अधिकारी, चंद्रपूर.
१४. वित्तीय सल्लागार व सहसचिव, मदत व पुनर्वसन प्रभाग, मंत्रालय, मुंबई
१५. कार्यासन अधिकारी (म-११/म-३), मदत व पुनर्वसन प्रभाग, मंत्रालय, मुंबई
१६. वित्त विभाग (कार्यासन व्यय-९/अर्थ-६), मंत्रालय, मुंबई
१७. निवड नस्ती (कार्यासन/ म-३)